

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru
combaterea excluderii sociale**

Analizând **propunerea legislativă pentru combaterea excluderii sociale**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.L401 din 17.09.2002,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare, stabilirea unor măsuri de ordin economic, social și fiscal, a autorităților publice implicate în acțiunile preconizate și a resurselor financiare necesare pentru sprijinul persoanelor și a familiilor acestora, aflate în situația de sărăcie extremă și excluse social, care sunt lipsite de orice mijloc de satisfacere a unui minim de nevoi vitale - hrană, locuință, îmbrăcăminte de acces la muncă și la educație.

Din grupul țintă vizat să beneficieze de prevederile legii fac parte persoanele adulte și minorii nevoiți să recurgă la cerșit, vagabondaj și la alte îndeletniciri interzise de lege, care scot indivizii sau grupurile acestora în afara societății civile.

Având în vedere obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte, potrivit art.72 alin.(3) lit.1) din Constituție, din categoria legilor organice

2. Întrucât măsurile preconizate la art.4-6, conțin norme privind finanțarea de la bugetul de stat a unor activități precum și acordarea unor facilități fiscale, devin incidente atât dispozițiile art.110 alin.(1) teza a doua din Constituția României, în raport cu care este necesară solicitarea unei informări din partea Guvernului, cât și ale art.10 alin.(2) din Legea nr.72/1996 privind finanțele publice, dispoziții potrivit cărora în cazurile în care se fac propuneri de acte normative a căror aplicare atrage majorarea cheltuielilor sau micșorarea veniturilor bugetului de stat, inițiatorilor le revine obligația să prevadă în proiect mijloacele necesare acoperirii golului de venituri sau sporului de cheltuieli.

Totodată, semnalăm faptul că începând cu data de 1 ianuarie 2003 Legea nr.72/1996 privind finanțele publice va fi înlocuită de Legea nr.500/2002 care reglementează faptul că inițiatorii actelor normative trebuie să elaboreze fișa financiară în care să se scrie efectele financiare asupra bugetului general consolidat (art.15), cât și faptul că la art.19 lit.j) se precizează că proiectele de acte normative cu implicații financiare trebuie avizate și de Ministerul Finanțelor Publice.

3. Precizăm că problematica propusă spre reglementare intră sub incidența dispozițiilor Legii nr.705/2001 privind sistemul național de asistență socială, ale Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat și ale art. 30 din Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg în 1996, ratificată de România prin Legea nr. 74/1999.

În acest sens, relevăm faptul că art. 30 din Cartă, tratează problema protecției împotriva excluderii sociale, stipulând că statele contractante se angajează să ia măsuri în cadrul unei abordări globale și coordonate pentru promovarea accesului efectiv în special la angajare, locuință, formare, învățământ, cultură, asistență socială și medicală al persoanelor care se găsesc într-o situație de excludere socială sau de sărăcie și al familiei acestora.

Revenind la cadrul juridic existent în România, menționăm faptul că Legea-cadru în domeniul asistenței sociale, Legea nr. 705/2001, prevede la art. 2 că asistența socială "reprezintă ansamblul de instituții și măsuri prin care statul, autoritățile publice ale administrației locale și societatea civilă asigură prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare sau permanente ale unor situații care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a unor persoane."

Mai semnalăm și faptul că în aplicarea art. 35 alin. (3) din Legea nr. 705/2001 a fost constituită pe lângă Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Comisia interministerială privind asistența socială, în baza Hotărârii Guvernului nr. 773/2002, printre atribuțiile acestui organism consultativ figurând acordarea avizului consultativ la proiectele de acte normative din domeniul asistenței sociale.

De asemenea, menționăm faptul că o serie de alte acte normative completează tabloul măsurilor și acțiunilor ce privesc susținerea cetățenilor aflați în dificultate și sprijinirea valorificării drepturilor economice și sociale ale acestora. Este vorba de Hotărârea Guvernului nr. 811/2002 pentru aprobarea Programului social pe perioada 2002 - 2003, Hotărârea Guvernului nr. 705/2002 privind constituirea, organizarea și funcționarea Comisiei anti-sărăcie și promovare a incluziunii sociale, Hotărârea Guvernului nr. 829/2002 privind aprobarea Programului național antisărăcie și promovare a incluziunii sociale, Hotărârea Guvernului nr. 759/2002 pentru aprobarea Planului național de acțiune pentru ocuparea forței de muncă.

4. În ceea ce privește măsurile și facilitățile prevăzute în proiect, considerăm că este necesar să se realizeze o corelare între textele acestuia cât și cu actele normative ce vizează domeniile în discuție (Legea învățământului nr.84/1995, Legea nr.416/2001 privind venitul minim garantat, Legea nr.116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.96/2002 privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din clasele I-IV din învățământul de stat), întrucât o abordare necorelată a soluțiilor propuse față de reglementările preexistente ar putea produce disfuncționalități în legislație.

5. Potrivit normelor de tehnică legislativă după titlu este necesară formula introductivă consacrată:

“Parlamentul României adoptă prezenta lege”.

6. La art.1, pentru complinirea normei, necesară armonizării cu celelalte dispoziții din corpul legii, propunem completarea finalului textului cu sintagma "denumite în continuare persoane excluse social".

7. Referitor la art.2, propunem ca literele să fie înlocuite prin cifre, respectiv lit.a) să devină alin.(2), lit.b) să devină alin.(3), lit.c) să devină alin.(4), pentru ca subdiviziunile sale să fie considerate alineate, iar textul care debutează cu sintagma “Prin efectul acestei legi” să fie numerotat alin.(1) și să debuteze, astfel:

“(1). Prin aplicarea prezentei legi se urmărește ...”.

Totodată, pentru mai multă rigoare normativă sintagma “prevederile legii să fie înlocuită prin sintagma “prevederile prezentei legi”. Aceeași mențiune o formulăm și pentru art.11 și art.12.

Menționăm că exprimarea “costuri de învățământ strict necesare” din finalul lit.c) nu prezintă claritatea necesară.

8. Articolul 3, astfel cum este formulat, este lipsit de finalitate deoarece nu stabilește cine înființează “comisiile speciale” și nici componența acestora. Semnalăm, totodată, că potrivit legislației actuale, competența respectivă revine consiliilor județene, respectiv Consiliului General al Municipiului București sau consiliilor locale, după caz. În plus, sintagma "Sprijinul persoanelor excluse sociale se va face dirijat" este necesară.

9. La art.4, pentru unitate terminologică în corpul legii, propunem eliminarea expresiei "din categoria celor" și inserarea după cuvântul "excluse" a cuvântului "social". Totodată, propunem și eliminarea sintagmei "precizate de prezenta lege", ca de prisos în context.

10. La art.5, pentru o mai bună exprimare în context, partea introductivă necesită a fi reformulată, astfel:

“Art.5 Măsurile de sprijin al persoanelor excluse social sunt următoarele:”.

De asemenea, este necesară scrierea cu literă mică a cuvântului din debutul enumerărilor de la lit. a) - h), potrivit normelor de ortografie.

La lit.a), pentru mai multă rigoare, propunem înlocuirea sintagmei “și date în folosință gratuit” cu sintagma “și date în folosință gratuită”.

La lit.d), nu prezintă claritate expresia “subvenții suplimentare față de cele generale” și nici cine acordă aceste subvenții.

La lit. e), expresia "care se autoorganizează" creează confuzie și necesită a fi reformulată. Totodată, propunem inserarea verbului "vor presta", înainte de expresia "orice alte activități".

În ceea ce privește acordarea de facilități fiscale prevăzută la lit.f), având în vedere efectele și importanța măsurilor propuse, considerăm că măsura nu este suficient conturată, motiv pentru care sugerăm revederea și reformularea ei.

La lit.g), expresia "a cornului și a cǎnii cu lapte" se va înlocui cu sintagma "a produselor lactate și de panificație" astfel cum este prevăzută în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2002.

La lit.h), sintagma “burse sociale speciale” sugerăm să fie înlocuită prin sintagma “burse de ajutor social”. Totodată, considerăm că ar trebui să existe o referire și la criteriile de acordare a acestora.

11. La art.6, considerăm că este necesară reformularea normei, motiv pentru care propunem să se facă referire la acțiunile prevăzute la art. 5 și să fie nominalizate ministerele și celelalte autorități publice cărora li se vor aloca fondurile necesare.

12. La art.7, este necesară scrierea corectă a denumirii ministerelor prin eliminarea articolului posesiv genitival “al” respectiv: Ministerul Prognozei și Dezvoltării, Ministerul Industriei și Resurselor, Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor.

13. La art.8, pentru mai multă rigoare, propunem înlocuirea expresiei “va elabora” cu sintagma “elaborează și aplică”, iar pentru unitate terminologică în corpul legii, adjectivul “sărace” din finalul textului propunem să fie înlocuit prin expresia “persoanelor expuse social”.

14. La art. 9 alin. 1 teza întâi, după expresia "Monitorul Oficial" se va introduce expresia "al României", conform denumirii complete a acestei publicații oficiale. În textul tezei a doua, expresia "Ministrului Muncii" necesită a fi înlocuită prin expresia "ministrului muncii și solidarității sociale", potrivit terminologiei uzuale.

În ceea ce privește alin.2, este necesară reformularea textului prin înlocuirea stilului declarativ, impropriu actelor normative, sau eliminarea acestuia.

15. La art.10, recomandăm înlocuirea cuvântului "Primăriile" prin expresia "Consiliile locale", potrivit competenței prevăzute de lege și reformularea sintagmei "a tuturor persoanelor extrem de sărace și beneficiare a prezentei legi" sub forma "a persoanelor excluse social, beneficiare a drepturilor prevăzute de prezenta lege.";

16. Norma de la art.11 alin.1 este deficitară sub aspectul exprimării adecvate limbajului normativ, motiv pentru care propunem să fie reformulată corespunzător.

Norma de la alin.2 nu are legătură cu soluția de la alin. 1, motiv pentru care aceasta necesită a fi eliminată din articolul respectiv, putând însă face obiectul unui articol distinct.

17. La art.12 alin.1, recomandăm reformularea textului, deoarece actuala exprimare declarativă este improprie stilului normativ. Pentru un plus de rigoare normativă o îmbunătățire a exprimării necesită și textul de la alin.3.

18. Potrivit normelor de tehnică legislativă, mențiunile din finalul proiectului "PREȘEDINTELE SENATULUI" și "PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR" trebuie precedate de următoarele formule:

“Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din .., cu respectarea prevederilor art.74 alin.(1) din Constituția României” și respectiv,

“Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din ..., cu respectarea prevederilor art.74 alin.(1) din Constituția României”.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București
Nr.1240/27.09.2002